SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA YVESA BOTA,

predstavljeni 6. novembra 2008 [1]

1. Ali se lahko oseba, ki ji je bilo zaradi vožnje pod vplivom alkohola leta 1997 odvzeto nemško vozniško dovoljenje in ki ni dokazala, da bi bila ponovno sposobna za vožnjo, sklicuje na avstrijsko vozniško dovoljenje, izdano prej, leta 1964? To je bistvo vprašanja, ki ga je Landgericht Mannheim (Nemčija) predložilo Sodišču.

2. To vprašanje za predhodno odločanje se razlikuje od zadev, ki jih je Sodišče obravnavalo do sedaj, ker sta bili tej osebi izdani dve vozniški dovoljenji v dveh državah članicah, pred pristopom Republike Avstrije k Evropski uniji leta 1995.

3. Ob upoštevanju teh datumov so upoštevni akti Skupnosti Prva direktiva Sveta 80/1263/EGS z dne 4. decembra 1980 o uvedbi vozniškega dovoljenja Skupnosti [2], Direktiva Sveta 91/439/EGS z dne 29. julija 1991 o vozniških dovoljenjih [3] in Odločba Komisije 2000/275/ES z dne 21. marca 2000 o ekvivalentnostih med določenimi kategorijami vozniških dovoljenj [4].

4. Sodišče mora zato v zvezi s to ureditvijo najprej ugotoviti, ali ima lahko navedena oseba v takih okoliščinah veljavno dve vozniški dovoljenji, saj člen 7(5) Direktive 91/439 določa, da nihče ne more imeti vozniškega dovoljenja več kot ene države članice.

5. To vprašanje bo Sodišče privedlo do tega, da ponovno pretehta obseg člena 8(2) in (4) te direktive, ki državi članici omogoča, da zavrne

1 – Jezik izvirnika: francoščina.

2 – UL L 375, str. 1. Ta direktiva je začela veljati 1. januarja 1983.

3 – UL L 237, str. 1. Direktiva, kot je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. septembra 2003 (UL L 284, str. 1, v nadaljevanju: Direktiva 91/439).

4 – UL L 91, str. 1.

priznanje vozniškega dovoljenja, ki ga je izdala druga država članica, če je bil njegovemu imetniku na ozemlju prve države članice izrečen ukrep o omejitvi, začasnem odvzemu, odvzemu ali preklicu pravice do vožnje.

I – Pravni okvir

A – *Pravo Skupnosti*

1. Direktiva 80/1263

6. V teh sklepnih predlogih bodo predstavljeni razlogi, zaradi katerih menim, da je treba člen 7(5) Direktive 91/439 razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da bi lahko imela oseba dve vozniški dovoljenji, če je bilo, po eni strani, prvo dovoljenje tretje države izdano, preden je začela veljati Direktiva 80/1263, in po drugi strani, če je ta oseba, ki je že imela vozniško dovoljenje, priznano na ozemlju Skupnosti, pred začetkom veljavnosti Direktive 91/439 opravila preizkus spretnosti, ki se zahtevajo za izdajo vozniškega dovoljenja.

8. Da bi se olajšalo gibanje oseb v Skupnosti oziroma njihova naselitev v drugi državi članici, ki ni država, v kateri so te osebe pridobile vozniško dovoljenje, je Direktiva 80/1263 uvedla vozniško dovoljenje Skupnosti.

9. Na podlagi člena 1, prvi odstavek, te direktive nacionalno vozniško dovoljenje, ki temelji na vzorcu Skupnosti, velja v nacionalnem in mednarodnem prometu.

7. Navedel bom tudi, zakaj menim, da je treba člen 8(2) in (4) zadnjenavedene direktive razlagati tako, da v okoliščinah postopka v glavni stvari ne nasprotuje temu, da država članica zavrne priznanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, ki ga je prej izdala druga država članica.

10. Člen 8(1), prvi pododstavek, te direktive določa, da mora imetnik vozniškega dovoljenja, izdanega v eni državi članici, ki prebiva

na ozemlju druge države članice, v enem letu po pridobitvi dovoljenja za prebivanje zamenjati svoje dovoljenje. Država članica, v kateri prebiva, mu izda vozniško dovoljenje za ustrezno kategorijo oziroma kategorije.

11. V skladu s členom 8(1), drugi pododstavek, Direktive 80/1263 mora država članica, ki zamenja dovoljenje, prejšnje dovoljenje poslati organom države članice, ki ga je izdala.

2. Direktiva 91/439

12. Direktiva 91/439, ki je razveljavila Direktivo 80/1263 od 1. julija 1996, je uvedla načelo vzajemnega priznavanja vozniških dovoljenj [5].

13. Člen 7(1)(a) Direktive 91/439 določa najmanjše pogoje, pod katerimi se izda vozniško dovoljenje, za izdajo katerega je treba opraviti preizkus spretnosti in vedenja v prometu in teoretični preizkus ter izpolnjevati zdravniške standarde.

14. Zlasti točki 14.1 in 15 Priloge III, na katero ta določba napotuje, natančneje določata, da se vozniško dovoljenje ne sme izdati ali podaljšati kandidatom oziroma voznikom, ki so odvisni od alkohola ali psihotropnih snovi oziroma od njih niso odvisni, a jih redno zlorabljajo.

15. Poleg tega je lahko na podlagi člena 7(5) Direktive 91/439 vsaka oseba imetnik le enega vozniškega dovoljenja, izdanega v državi članici.

16. Člen 8(2) te direktive natančneje določa, da lahko država članica običajnega prebivališča uporabi svoje nacionalne predpise o omejitvi, začasnem odvzemu, odvzemu ali preklicu pravice do vožnje imetniku vozniškega dovoljenja, ki ga je izdala druga država članica.

5 – Glej člen 1(2).

17. Člen 8(4) navedene direktive določa:

„Država članica lahko zavrne priznanje kakršnegakoli vozniškega dovoljenja, ki ga je izdala druga država članica, osebi, za katero na njenem ozemlju velja eden izmed ukrepov, omenjenih v odstavku 2.

Prav tako lahko država članica zavrne izdajo vozniškega dovoljenja kandidatu, za katerega taki ukrepi veljajo v kakšni drugi državi članici.“

3. Odločba 2000/275

18. Direktiva 91/439 določa, da države članice vzpostavijo ekvivalentnosti med kategorijami dovoljenj, izdanih pred uvedbo te direktive, in tistimi, opredeljenimi v členu 3 te direktive. [6] Namen Odločbe 2000/275 je določiti preglednice o ekvivalentnosti med obema kategorijama dovoljenj [7].

6 – Glej člen 10, prvi odstavek, Direktive 91/439 in tretjo uvodno izjavo Odločbe 2000/275.

7 – Glej člen 2 Odločbe 2000/275.

19. Vzorci vozniških dovoljenj, ki jih je izdajala Avstrija od 1. januarja 1956 do 1. novembra 1997, so v Prilogi k tej odločbi in so priznani kot ekvivalentni vzorcu Skupnosti.

B – *Nacionalno pravo*

20. Uredba o dovolitvi udeležbe osebam v cestnem prometu (Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straβenverkehr, v nadaljevanju: FeV) v členu 28(1) določa, da lahko osebe, ki so imetniki vozniškega dovoljenja, izdanega v državi članici Unije, vozijo na ozemlju Zvezne republike Nemčije.

21. Vendar pa se v skladu s členom 28(4), točka 3, FeV to dovoljenje ne uporablja za osebe, ki jim je na nemškem ozemlju sodišče izreklo ukrep začasnega odvzema ali odvzema oziroma jim je upravni organ izrekel ukrep takojšnjega odvzema oziroma dokončnega odvzema.

22. Na podlagi člena 69(1) nemškega kazenskega zakonika (Strafgesetzbuch) lahko pristojno kazensko sodišče vozniku, ki je obsojen za kaznivo dejanje v cestnem

prometu, odvzame vozniško dovoljenje, če šteje, da je nezmožen za vožnjo. V skladu s členom 69a tega kazenskega zakonika ta ukrep spremlja ukrep začasne prepovedi zaprositi za izdajo novega vozniškega dovoljenja v obdobju od šestih mesecev do petih let.

23. Člen 20 FeV in člen 11 iste uredbe, na katerega se sklicuje, določata, da se novo vozniško dovoljenje po odvzemu ali preklicu izda le, če kandidat dokaže, da izpolnjuje zahtevane fizične in psihične pogoje, tako, da predloži kot dokaz zdravstveno-psihološko poročilo.

24. Poleg tega člen 21 zakona o cestnem prometu (Straβenverkehrsgesetz) določa, da se vsakdo, ki upravlja z vozilom, ne da bi imel za to potrebno dovoljenje, kaznuje z največ enim letom zapora oziroma se mu naloži globa.

II – Dejansko stanje v postopku v glavni stvari

25. Avstrijski organi so K. Schwarzu, avstrijskemu državljanu, 28. oktobra 1964 izdali vozniško dovoljenje. Leta 1968 so pristojni nemški organi po prenosu stalnega prebivališča na nemško ozemlje in na zahtevo K. Schwarza izdali nemško dovoljenje na podlagi njegovega avstrijskega dovoljenja. K. Schwarz je ohranil avstrijsko dovoljenje.

26. K. Schwarz je 9. maja 1988 pristojnim nemškim organom vrnil nemško dovoljenje, preden je 11. novembra 1993 ponovno zaprosil za izdajo nemškega dovoljenja. Po tem, ko je uspešno opravil zdravniško-psihološki preizkus, ki ga zahteva nemški zakon, mu je Ordnungsamt Mannheim (upravna policija mesta Mannheim) 3. maja 1994 izdal novo dovoljenje, ne da bi mu bilo odvzeto avstrijsko dovoljenje.

27. S sodbo z dne 1. decembra 1997 je Amtsgericht Mannheim K. Schwarza obsodilo na 40 dnevnih glob po 50 DEM zaradi vožnje pod vplivom alkohola. Odvzeto mu je bilo nemško vozniško dovoljenje in izrečena prepoved, da v šestih mesecih ne sme zaprositi za novo vozniško dovoljenje. V skladu z nemškim zakonom je moral K. Schwarz za pridobitev novega vozniškega dovoljenja dokazati, da je bil ponovno sposoben za vožnjo, tako da je ponovno predložil zlasti zdravniško-psihološko poročilo.

28. K. Schwarz je 24. julija 2000 zaprosil za novo vozniško dovoljenje pri Ordnungsamt Mannheim. To je z odločbo z dne 2. aprila 2001 vlogo zavrnilo, ker K. Schwarz ni predložil potrebnega zdravniško-psihološkega poročila.

29. Amtsgericht Mannheim je 30. januarja 2006 izdalo sklep, s katerim je K. Schwarzu naložilo 30 dnevnih glob po 25 EUR, ker je bila ugotovljena njegova odgovornost zaradi vožnje brez vozniškega dovoljenja 11. aprila 2005.

30. Ob drugem nadzoru prometa v Mannheimu 23. decembra 2005 je K. Schwarz predložil avstrijsko dovoljenje, ki ga je še imel, saj mu ni bilo odvzeto ob izdaji nemškega dovoljenja leta 1968, in nato leta 1994. Tako se postavlja vprašanje veljavnosti njegovega avstrijskega dovoljenja.

31. S sodbo z dne 22. junija 2006 je Amtsgericht Mannheim K. Schwarza oprostilo dejanja, da je na nemškem ozemlju vozil brez veljavnega vozniškega dovoljenja.

32. Staatsanwaltschaft Mannheim se je zoper to sodbo pritožilo na Landgericht Mannheim. Pred tem sodiščem je zahtevalo obsodbo K. Schwarza, ker je 23. decembra 2005 vozil brez veljavnega vozniškega dovoljenja.

III – Vprašanji za predhodno odločanje

33. Landgericht Mannheim, ki ima dvome glede veljavnosti avstrijskega dovoljenja, je odločilo, da prekine postopek in Sodišču v predhodno odločanje predloži ti vprašanji:

„1. Ali je – v nasprotju s členom 7(5) Direktive 91/439/EGS – v pravu Skupnosti dovoljeno, da ima državljan EU veljavno nemško vozniško dovoljenje in poleg tega še vozniško dovoljenje druge države članice, ki ju je pridobil pred pristopom tuje države članice k Uniji, in, po potrebi,

2. ali ima odvzem – ki je bil izvršen pred začetkom veljavnosti [uredbe o pravici do vožnje (Fahrerlaubnisverordnung)] z dne 1. januarja 1999 – pozneje izdanega drugega nemškega vozniškega dovoljenja

zaradi kaznivega dejanja vožnje pod vplivom alkohola za pravno posledico, da po pristopu tuje države članice ni treba več priznati veljavnosti pred tem izdanega prvega tujega vozniškega dovoljenja, čeprav se je obdobje prepovedi v Nemčiji izteklo?“

IV – Analiza

34. K. Schwarzu, imetniku avstrijskega vozniškega dovoljenja in nemškega dovoljenja, ki je bilo izdano pred pristopom Republike Avstrije k Uniji, je bil izrečen ukrep odvzema nemškega vozniškega dovoljenja. Nekaj let po odvzemu je pri nadzoru prometa pristojnim organom predložil svoje avstrijsko vozniško dovoljenje.

35. Predložitveno sodišče sprašuje, ali je K. Schwarz tako odgovoren za vožnjo brez vozniškega dovoljenja, ali pa morajo nemški organi priznati veljavnost avstrijskega vozniškega dovoljenja, kljub ukrepu odvzema, ki je vplival na nemško vozniško dovoljenje.

36. Tako predložitveno sodišče Sodišče sprašuje, ali ima lahko glede na člen 7(5) Direktive 91/439, ki določa, da ima lahko oseba le eno vozniško dovoljenje, evropski državljan v okoliščinah, kot so te v postopku v glavni stvari, dve vozniški dovoljenji.

37. V primeru pritrdilnega odgovora na prvo vprašanje predložitveno sodišče Sodišče poziva, naj se izreče o tem, ali je treba člen 8(2) in (4) Direktive 91/439 razlagati tako, da lahko država članica osebi, ki ji je bil na njenem ozemlju izrečen ukrep odvzema vozniškega dovoljenja, zavrne priznanje veljavnosti vozniškega dovoljenja druge države članice, izdanega pred njenim pristopom k Uniji.

38. Po obrazložitvi obsega, ki ga ima po mojem mnenju člen 7(5) Direktive 91/439, bom pojasnil, zakaj menim, da ima lahko K. Schwarz veljavno dve vozniški dovoljenji. Ob tem bom obrazložil, zakaj menim, da lahko Zvezna republika Nemčija zaradi ukrepa odvzema nemškega vozniškega dovoljenja zavrne priznanje veljavnosti avstrijskega vozniškega dovoljenja.

A – *Uvodne ugotovitve*

39. Najprej je treba pojasniti obseg člena 7(5) Direktive 91/439 v sistemu, ki ga uvaja.

40. Cilj Direktive 91/439 je zagotoviti prosto gibanje oseb na ozemlju Unije, s tem pa prispevati k izboljšanju varnosti cestnega prometa na tem območju. [8]

41. Zato člen 1(2) te direktive natančneje določa, da se vozniška dovoljenja, ki jih izdajo države članice, vzajemno priznavajo. Ta obveznost priznavanja vozniških dovoljenj evropskemu državljanu omogoča prosto gibanje v 27 državah članicah Unije z enim vozniškim dovoljenjem.

42. Člen 7(5) te direktive, ki določa, da nihče ne more imeti vozniškega dovoljenja več kot ene države članice, je logična posledica načela vzajemnega priznavanja vozniških dovoljenj, ki ga je uvedla ta določba, To dovoljenje je namreč zaradi obveznosti ene države članice, da prizna vozniško dovoljenje, ki ga je izdala druga država članica, samo po sebi dovolj, da se lahko ta oseba prosto giba na evropskem ozemlju.

43. Menim, da je imetništvo le enega vozniškega dovoljenja sredstvo, ki daje učinek omejitvenim ukrepom, ki jih lahko države članice sprejmejo proti imetniku tega dovoljenja. Dejstvo, da pravica do vožnje izhaja le iz enega samega vozniškega dovoljenja, preprečuje, da bi lahko njegov imetnik v primeru odvzema uporabljal drugo vozniško dovoljenje in se tako izognil sankciji, ki mu je bila naložena.

44. Tako Direktiva 91/439 določa, da pristojni organ, ki opravi zamenjavo, vrne staro dovoljenje pristojnim organom države članice, ki je to dovoljenje izdala. [9] V primeru zamenjave vozniškega dovoljenja tretje države mora imetnik prejšnje vozniško dovoljenje izročiti pristojnim organom države članice, ki opravi zamenjavo. [10]

45. Zato je v okviru zamenjave vozniškega dovoljenja izdaja novega vozniškega dovoljenja pogojena z vrnitvijo prejšnjega vozniškega dovoljenja. V analizi, ki sledi, bomo

8 – Glej prvo uvodno izjavo.

9 – Glej člen 8(3) te direktive.

10 – Glej člen 8(6), drugi pododstavek, te direktive.

videli, da se to pravilo zaradi časovnega zaporedja dogodkov v postopku v glavni stvari ne uporablja.

46. Menim, da je treba na vprašanji predložitvenega sodišča odgovoriti ob upoštevanju teh ugotovitev.

B – *Prvo vprašanje za predhodno odločanje*

47. Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem sprašuje, ali je lahko K. Schwarz v okoliščinah, kot so podane v postopku v glavni stvari, zakonito imetnik dveh vozniških dovoljenj.

48. Treba je na kratko navesti dejstva postopka v glavni stvari.

49. Iz spisa izhaja, da je K. Schwarz avstrijsko vozniško dovoljenje pridobil leta 1964. Nato so leta 1968, po prenosu stalnega prebivališča na nemško ozemlje, na zahtevo K. Schwarza pristojni nemški organi temu izdali nemško dovoljenje na podlagi avstrijskega dovoljenja. K. Schwarz je leta 1994, po tem, ko je leta 1988 nemško dovoljenje izročil pristojnim nemškim organom, pridobil novo nemško dovoljenje. Leta 1968 in leta 1994 pristojni nemški organi od K. Schwarza niso zahtevali izročitve avstrijskega dovoljenja. Tako je imel do odvzema nemškega dovoljenja leta 1997 zaradi vožnje pod vplivom alkohola dve vozniški dovoljenji. K. Schwarz se sedaj sklicuje na svoje avstrijsko dovoljenje.

50. Glede na te okoliščine menim, da je treba razlikovati položaj, v katerem so nastala dejstva, preden je začela veljati Direktiva 80/1263, in položaj, v katerem so nastala dejstva, preden je začela veljati Direktiva 91/439.

51. Republika Avstrija ob prvi izdaji nemškega dovoljenja leta 1968 namreč še ni bila članica Unije. Poleg tega takrat še ni bilo nobenih predpisov Skupnosti o vozniških dovoljenjih, in zlasti o zamenjavi vozniških dovoljenj iz tretjih držav z vozniškimi dovoljenji države članice. Zvezna republika Nemčija je lahko K. Schwarzu torej veljavno izdala vozniško dovoljenje, ne da bi v zameno zahtevala avstrijsko vozniško dovoljenje.

52. Ob izdaji drugega nemškega vozniškega dovoljenja, leta 1994, se Direktiva 91/439 še ni uporabljala. Države članice so morale namreč na podlagi člena 12(1) te direktive sprejeti zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, od 1. julija 1996.

53. Nasprotno pa je Direktiva 80/1263, ki se je uporabljala, določala, da mora biti vozniško dovoljenje tretje države, zamenjano za dovoljenje po vzorcu Skupnosti, izročeno pristojnim organom države članice, ki opravlja zamenjavo.

54. Vendar iz spora o glavni stvari izhaja, da se izdaja nemškega dovoljenja 3. maja 1994 ni opravila po izmenjavi z avstrijskim dovoljenjem, ampak je bila posledica preproste prošnje za pridobitev vozniškega dovoljenja na nemškem ozemlju.

55. Ker v pravu Skupnosti takrat še ni bilo nobenega predpisa, ki bi državi članici preprečeval izdajo vozniškega dovoljenja osebi, ki je že imela drugo dovoljenje, in ker Zvezna republika Nemčija ni imela dejanskih možnosti preveriti, ali je K. Schwarz že imetnik vozniškega dovoljenja [11], je lahko ta zakonito pridobil še drugo vozniško dovoljenje.

56. Res je, da člen 1(2) Direktive 91/439 državam članicam nalaga priznavanje vozniških dovoljenj, izdanih pred pristopom države članice, v kateri so bila izdana, k Uniji. [12] Vseeno ugotavljam, da člen 7(5) te direktive nima povratnega učinka in v takih okoliščinah torej ne določa obveznosti izbire med samodejno izgubo prvega dovoljenja oziroma ničnostjo drugega.

57. Nasprotno pa menim, da mora imeti oseba po tem, ko je 1. julija 1996 začela veljati Direktiva 91/439, da bi člen 7(5) te

11 – Zadeve o vozniških dovoljenjih, ki so bile prej predložene Sodišču, kažejo, da je v praksi kljub začetku veljavnosti Direktive 91/439 in obveznosti imetništva le enega vozniškega dovoljenja težko preverjati, ali ima neka oseba že vozniško dovoljenje, ki ga je izdala druga država članica. Pristojni organi države članice, ki je dovoljenje izdala, se bodo še srečevali s težavami, dokler v Uniji ne bo začelo polno delovati omrežje z vpisniki o vozniških dovoljenjih udeležencev v cestnem prometu. V zvezi s tem Direktiva 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o vozniških dovoljenjih (UL L 403, str. 18), ki bo nadomestila Direktivo 91/439 in bo začela veljati 19. januarja 2013, v členu 7(5)(b), (c) in (d) izrecno določa, da države članice zavrnejo izdajo vozniškega dovoljenja prosilcem, ki že imajo dovoljenje. Določeno je, da morajo države članice pri drugih državah članicah preveriti, ali je prosilec že imetnik vozniškega dovoljenja, ko je za to podan utemeljen sum. Za izpolnjevanje te zahteve države članice uporabljajo omrežje vozniških dovoljenj Unije, ko se to vzpostavi.

12 – Glej prvo uvodno izjavo Odločbe 2000/275. Prav tako opozarjam, da so dovoljenja, ki so jih izdajali avstrijski organi od 1. januarja 1956 do 1. novembra 1997, priznana kot ekvivalentna vzorcu Skupnosti.

direktive polno učinkoval, le eno vozniško dovoljenje.

58. Zato se mi zdi logično, da vozniško dovoljenje, izdano po tem datumu, če ima njegov imetnik že vozniško dovoljenje, ki se priznava na ozemlju Skupnosti, šteje za nično.

59. Z vidika vseh elementov, ki so podani, menim, da je lahko imel K. Schwarz v teh okoliščinah postopka v glavni stvari dve veljavni vozniški dovoljenji, kar naj bi priznavala tudi predložitveno sodišče in Komisija [13].

60. Menim, da se K. Schwarz kljub dejstvu, da je v teh posebnih okoliščinah lahko imel dve veljavni vozniški dovoljenji, ne bi smel izogniti ukrepu odvzema, ki so ga sprejeli nemški organi leta 1997, in obveznosti, da opravi preizkus spretnosti za vožnjo, potrjen z zdravstveno-psihološkim poročilom.

13 – Glej točko 11 predložitvene odločbe in točke od 22 do 26 stališč Komisije.

C – Drugo vprašanje za predhodno odločanje

61. Vprašanje, ki se postavlja, je, ali ima lahko ukrep nemških organov, ki vpliva na nemško vozniško dovoljenje, posledice za veljavnost avstrijskega dovoljenja in tako K. Schwarzu preprečuje, da bi se na to dovoljenje skliceval.

62. Zdi se, da Komisija priznava, da tak ukrep za to dovoljenje ne more imeti posledic. Meni, da bi Zvezna republika Nemčija na podlagi člena 8(2) in (4) Direktive 91/439 lahko zavrnila priznanje avstrijskega dovoljenja, če bi bilo avstrijsko dovoljenje izdano v času, ko je še vedno veljal ukrep odvzema drugega dovoljenja. Vendar Komisija dodaja, da ob izdaji avstrijskega dovoljenja njegovemu imetniku ni bil izrečen noben ukrep odvzema drugega vozniškega dovoljenja. Zato meni, da morajo nemški organi kljub ukrepu odvzema, ki zadeva nemško dovoljenje, priznati avstrijsko dovoljenje.

63. S tem mnenjem se ne strinjam iz naslednjih razlogov.

64. Res je, da na podlagi ustaljene sodne prakse vzajemno priznavanje vozniških dovoljenj poteka brez obličnosti in državam članicam glede ukrepov za uskladitev ne pušča nobene diskrecijske pravice. [14]

65. Nasprotno člen 8(2) in (4) Direktive 91/439 jasno določa izjemo od tega načela. Določa namreč, da lahko država članica zavrne priznanje veljavnosti vsakega vozniškega dovoljenja, pridobljenega v drugi državi članici, če je bil njegovemu imetniku na ozemlju prve države članice izrečen ukrep omejitve, začasnega odvzema, odvzema ali preklica pravice do vožnje.

66. Kot sem navedel že v točki 58 sklepnih predlogov v zadevah Wiedemann in Funk ter Zerche in drugi [15], v katerih je bila izdana sodba z dne 26. junija 2008, ta določba državi članici omogoča zagotovitev, da se osebe, za katere se v zakonitem postopku, skladnem z besedili Skupnosti, oceni, da niso sposobne za vožnjo, ker so nevarne, ne bi mogle sklicevati na vozniško dovoljenje, ki ga je izdala druga država članica.

67. Vendar je Sodišče presodilo, da država članica ne more zavrniti priznanja vozniškega dovoljenja iz druge države članice osebi, ki ji je bil na ozemlju te prve države izrečen ukrep odvzema, če je bilo to dovoljenje izdano po izteku obdobja prepovedi zaprositi za novo dovoljenje, izrečeni skupaj s tem ukrepom. [16] Enako velja, če ukrep odvzema ni bil vezan na obdobje prepovedi, in je bilo novo vozniško dovoljenje izdano po izrečenem ukrepu odvzema. [17]

68. V zgoraj navedenih zadevah Kapper in Kremer sta imetnika vozniških dovoljenj, katerih veljavnost se je izpodbijala, dovoljenji pridobila po izrečenem ukrepu odvzema oziroma po izteku obdobja prepovedi zaprositi za izdajo novega dovoljenja. Vseeno so lahko pristojni organi v skladu s členom 7(1)(a) Direktive 91/439 preverjali, ali sta bili ti osebi ponovno sposobni za vožnjo in ali je nevarnost, ki sta jo pomenili, prenehala.

69. Položaj v postopku v glavni stvari je drugačen. K. Schwarz je namreč avstrijsko vozniško dovoljenje pridobil 43 let prej, preden je storil kaznivo dejanje, zaradi katerega mu je bilo odvzeto nemško dovoljenje.

14 – Glej zlasti sodbo z dne 29. oktobra 1998 v zadevi Awoyemi (C-230/97, Recueil, str. I-6781, točki 41 in 42).

15 – Sodba v združenih zadevah C-329/06 in C-343/06 ter od C-334/06 do C-336/06, ZOdl, str. I-4691.

16 – Glej sodbo z dne 29. aprila 2004 v zadevi Kapper (C-476/01, Recueil, str. I-5205, točka 76).

17 – Sklep z dne 28. septembra 2006 v zadevi Kremer (C-340/05, točki 34 in 35).

Poleg tega mu je Ordungsamt Mannheim 2. aprila 2001 zavrnil izdajo novega dovoljenja, ker ni predložil zahtevanega zdravniško-psihološkega poročila in tako ni dokazal, da bi bil ponovno sposoben za vožnjo.

70. Tako po izrečenem ukrepu odvzema njegovega nemškega vozniškega dovoljenja in šestmesečne prepovedi zaprositi za novo dovoljenje noben organ ni mogel preveriti njegovih spretnosti za vožnjo. Menim, da imetništvo vozniškega dovoljenja, pridobljenega več let pred storitvijo kaznivega dejanja, ne more utemeljiti tega, da je K. Schwarz izpolnjeval zdravstvene standarde, ki jih zahteva člen 7(1)(a) Direktive 91/439.

71. V zvezi s tem opozarjam, da iz točk 14.1 in 15 Priloge III k tej direktivi izhaja, da ni dovoljeno izdati ali podaljšati vozniškega dovoljenja osebi, ki je odvisna od alkohola ali psihotropnih snovi ali jih, čeprav od njih ni odvisna, redno zlorablja.

72. Zdravstveno-psihološko poročilo, ki ga zahtevajo nemški organi za izdajo novega dovoljenja, na podlagi teh točk dopušča prav preverjanje sposobnosti osebe, ki ji je bil izrečen ukrep odvzema vozniškega dovoljenja zaradi vožnje pod vplivom alkohola.

73. Če bi se lahko K. Schwarz skliceval na svoje avstrijsko dovoljenje, pri čemer pa ni opravil nobenega preizkusa, v katerem bi bila ugotovljena njegova sposobnost za vožnjo, bi se izognilo pravilom o varnosti, določenim v Direktivi 91/439, kar bi bilo v nasprotju s ciljem te direktive, da prispeva k izboljšanju varnosti cestnega prometa.

74. Opozarjam, da je ravno to razlog, da direktiva določa, da ima lahko oseba le eno vozniško dovoljenje. Imetništvo dveh vozniških dovoljenj v zelo posebnem primeru, kot je ta v postopku v glavni stvari, ne sme ogroziti dvojnega cilja Direktive 91/439, to je, po eni strani, prostega gibanja oseb zaradi načela vzajemnega priznavanja vozniških dovoljenj, in, po drugi strani, izboljšanja varnosti cestnega prometa.

75. Povedano drugače, čeprav bi K. Schwarz lahko imel dve vozniški dovoljenji, pa ima lahko le eno pravico do vožnje.

76. Dovoliti osebi, ki je hudo kršila pravila cestnega prometa, da se sklicuje na drugo vozniško dovoljenje, poleg tega pa ni dokazana niti njena ponovna sposobnost za vožnjo, bi bilo v nasprotju z Direktivo 91/439.

77. Glede na zgoraj navedeno menim, da lahko država članica na podlagi člena 8(2) in (4) Direktive 91/439 osebi, ki ji je bil na njenem ozemlju izrečen ukrep odvzema vozniškega dovoljenja, zavrne priznanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, ki ji ga je pred tem izdala druga država članica.

78. Glede na navedeno menim, da je treba člen 7(5) Direktive 91/439 razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da je lahko oseba imetnik dveh vozniških dovoljenj, če je prvo dovoljenje izdala tretja država, preden je začela veljati Direktiva 80/1263, in če je ta oseba, ki je že imela vozniško dovoljenje, priznano na ozemlju Skupnosti, preden je začela veljati Direktiva 91/439, opravila preizkus spretnosti, ki se zahtevajo za izdajo vozniškega dovoljenja. Vendar pa menim, da je treba člen 8(2) in (4) zadnjenavedene direktive razlagati tako, da v okoliščinah postopka v glavni stvari državi članici ne preprečuje, da zavrne priznanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, ki ga je predhodno izdala druga država članica.

79. Preden končam, se mi zdi koristno ponoviti splošno shemo uporabe načela vzajemnega priznavanja vozniških dovoljenj in njegovih izjem, kot izhaja iz Direktive 91/439 in sodne prakse Sodišča.

80. Na podlagi Direktive 91/439:

– evropski državljan ne more imeti več kot enega vozniškega dovoljenja, izdanega v eni od držav članic;

– država članica ne sme izdati vozniškega dovoljenja osebi, ki prebiva na njenem ozemlju manj kot šest mesecev oziroma osebi, ki je odvisna od alkohola oziroma psihotropnih snovi;

– vozniško dovoljenje, ki ga izda država članica, je upravičeno do vzajemnega priznavanja na ozemlju drugih držav članic;

– država članica lahko v določenih okoliščinah vseeno uporablja lastna pravila o omejitvi, začasnem odvzemu, odvzemu ali prepovedi vožnje za vozniško dovoljenje in

– med državami članicami velja obveznost lojalnega sodelovanja.

81. Iz sodne prakse Sodišča izhaja:

– Sodišče je v zgoraj navedeni sodbi Awoyemi odločilo, da se obveznost vzajemnega priznavanja izpolnjuje brez vsake formalnosti in državam članicam ne pušča nobene diskrecijske pravice glede ukrepov za uskladitev s to obveznostjo; [18]

– v zgoraj navedeni zadevi Kapper in v zgoraj navedenih sklepih Halbritter [19] in Kremer je navedlo, da po izteku obdobja, v katerem ni bilo dovoljeno zaprositi za izdajo novega dovoljenja na ozemlju države članice gostiteljice oziroma če ta prepoved ni bila izrečena skupaj z ukrepom odvzema, ta država članica ne more zavrniti priznanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, ki ga je pozneje izdala druga država članica;

– v zgoraj navedeni zadevi Wiedemann in Funk je določilo izjemo od načela vzajemnega priznavanja. Navedlo je, da lahko država članica osebi, ki ji je bil na njenem ozemlju izrečen ukrep odvzema vozniškega dovoljenja skupaj s prepovedjo, da zaprosi za novo dovoljenje, zavrne priznanje novega vozniškega dovoljenja, ki ga je v času trajanja prepovedi izdala druga država članica, [20] in

– Sodišče je štelo, da osebi, ki ji je bil izrečen ukrep za omejitev njene pravice do vožnje, ne sme biti dopuščeno, da pridobi vozniško dovoljenje ob nespoštovanju pogoja prebivališča. Sodišče je namreč menilo, da ta pogoj prispeva zlasti k boju proti „turizmu vozniškega dovoljenja“ pri nepopolni uskladitvi ureditev držav članic na področju izdaje vozniških dovoljenj. Poleg tega je navedeni pogoj kot predhodni pogoj, ki omogoča preverjanje, ali so bili spoštovani drugi pogoji, naloženi v Direktivi 91/439, še posebej pomemben. [21] Sodišče je tukaj poudarilo zahtevo po varnosti cestnega prometa.

18 – Točki 41 in 42.
19 – Sklep z dne 6. aprila 2006 (C-227/05).
20 – Glej zgoraj navedeni sodbi Wiedemann in Funk (točka 65).
21 – *Ibidem* (točke od 68 do 71). Glej tudi zgoraj navedeno sodbo Zerche in drugi (točke od 65 do 68).

82. Glede na navedeno menim, da je očitno, da enotna sodna praksa Sodišča, kot jo berem, izraža skrb po združitvi izvrševanja svobode gibanja s potrebo, da se zagotovijo nepogrešljivi varnostni pogoji za tiste, ki jo uporabljajo.

83. Poudariti je treba, da je svoboda gibanja lahko konkretna resničnost le pod pogojem, da državljani, ki jo izvršujejo, zato niso izpostavljeni neupravičenim nevarnostim. Menim, da tako nevarnost pomeni oseba, ki, čeprav je bila s sodno ali upravno odločbo spoznana za nesposobno za vožnjo, še vedno vozi, ne da bi izpolnila pogoje, ki jih zahteva veljavna direktiva.

84. Zato se mi zdi upravičeno navesti, da ob trenutni zakonodaji Skupnosti sodna praksa ne bo zadoščala za preprečevanje takih položajev.

85. Tudi če bi Sodišče sledilo mojemu predlogu, navedena zadeva neizpodbitno kaže na obstoj pravne praznine v Direktivi 91/439 glede tega. Če bi bilo dejansko odločeno tako, kot predlagam, to je, da je Zvezna republika Nemčija upravičeno zavrnila priznanje veljavnosti avstrijskega dovoljenja K. Schwarzu, bi se lahko ta brez težav še vedno gibal v drugih državah članicah Unije, v katerih bi pomenil isto nevarnost kot v Nemčiji.

86. Zato menim, da bi bilo koristno, če bi se zakonodajalec Skupnosti lotil tega vprašanja in zanj poiskal ustrezno rešitev.

V – Predlog

87. Glede na vse preudarke Sodišču predlagam, naj na vprašanji, ki ju je predložilo Landgericht Mannheim, odgovori:

Člen 7(5) Direktive Sveta 91/439/EGS z dne 29. julija 1991 o vozniških dovoljenjih, kot je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. septembra 2003, je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da je lahko oseba

imetnik dveh vozniških dovoljenj, če je prvo dovoljenje izdala tretja država, preden je začela veljati Direktiva 80/1263/EGS z dne 4. decembra 1980 o uvedbi vozniškega dovoljenja Skupnosti, in če je ta oseba, ki je že imela vozniško dovoljenje, priznano na ozemlju Skupnosti, preden je začela veljati Direktiva 91/439, opravila preizkus spretnosti, ki se zahtevajo za izdajo vozniškega dovoljenja.

Poleg tega je treba člen 8(2) in (4) Direktive 91/439, kot je bila spremenjena z Uredbo št. 1882/2003, razlagati tako, da državi članici v okoliščinah postopka v glavni stvari ne prepoveduje, da zavrne priznanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, ki ga je predhodno izdala druga država članica.